

# CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség: Mikó-utca 17. b. sz. (Földszint).  
Kiadóhivatal  
Vakar könyv- és papírkereskedése Csikszeredán,  
Lova a hirdetések és előfizetési díjak köldendők.  
Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.  
Laptulajdonos VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 48 Lei. (Külföldre 80 L.)  
Félévre 24 Lei. Negyedévre 12 Lei. Egyes szám 1 L.  
Kéziratok nem adatnak vissza.  
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak

## A tisztviselők elhelyezése. Vasu prefekt nyilatkozata.

Csikszereda, szept. 16.

A minisztertanács határozata értelmében augusztus 3-ig kellett szolgálatra jelentkezniük az esküt nem tett állásukból eltávolított közalkalmazottnak. Amint tudjuk, ezek a jelentkezők megtörténtek egész Erdélyben. Az érdekelt tisztviselők irásban, szolgálati ágak szerint csoportosítva, a vármegyék prefektjéhez adták be jelentésüket.

Azt lehetett volna hinni, hogy a kormány végre ki akarja küszöbölni az útköz pontokat és a másfél év óta állás nélkül maradt köztisztviselők elhelyezésével sietni fog. Ez lett volna egy hatalmas lépés a normalis élethez és az első kocka a megértés politikájához.

A magyarságot azonban egy újabb csalódás érte. Több mint másfél hónap telt el és a tisztviselők ma is állás és kenyér nélkül bolyonganak, érdekükben egy lépés sem történt. Mindössze az ügyvedek egyrésze tehetett Erdélyben esküt, azok is sok huza-vona után.

A tisztviselők túlnyomó része hiába várja jelentkezésére a hivatalos felszólítást. Különösen súlyosan nehezedik ez az eljárás most, a tél beállta előtt a bírói és közigazgatási tisztviselői karra, ahonnan a legtöbb hivatalából eltávolított közalkalmazott került ki.

A közigazgatás funkcionáriusainak állásait jórészt már a kezdet kezdetén betöltötték, nyilván azért, mert a kormánynak nincs szándékában a kipróbált és képzett közigazgatási tisztviselőket, főleg a vezetőket újból alkalmazni, mivel ez állásokat politikai jellegűnek tekintik. A bírói állások azonban túlnyomólag üresen állanak, mert ide csak kimondottan képzett és gyakorlott emberek kelhetnek. Hogy miért nem sietnek a bírói kar reaktíválásával, az igazán rejtély, hátrányára a teljesen megakadt jogszolgáltatásnak.

Az eltávolított tisztviselők jövő kilátásait illetőleg most érdekesen nyilatkozott dr. Vasu Sándor, Csikvármegye prefektje, akit a csikvármegyei közigazgatási tisztviselők megbízásából Szász Lajos alispánhelyettes és dr. Élthes Gyula arvaszéki elnök a mai napon felkerestek hivatalában. Érdeklődésük célja az volt, hogy megtudják a másfél hónappal előbb beadott jelentkezések sorsát és e jelentkezésekkel szemben a kormány magatartását.

Dr. Vasu prefekt a kiküldötteknek készséggel adott felvilágosítást. Kijelentette, amit a kolozsvári Ellenzék már

közölt, hogy a jelentkező tisztviselőktől az esküt mindaddig nem veheti be, amíg erre a kormány nem utasítja. Szóval az eskü bevétele további intézkedésig függőben van tartva. E miatt a tisztviselőket sem elhelyezni, sem részükre az illetményüket kiutalni nem lehet. A jelentkező izek még a prefektnél vannak.

Kiküldöttek kérdésére Vasu prefekt közölte, hogy értesülése szerint a közigazgatási tisztviselőket megfelelő állásokba elfogják helyezni, de nem Csikban, hanem más vármegyékben. Illetményeiket pedig visszamenőleg, a jelentkezés napjától, vagyis körülbelül folyó évi augusztus hó 1-től fogják kiutalni. A szolgálatban nem töltött hosszú időre semmiféle illetményben, vagy kárpótlásban nem részesülnek.

Kiküldöttek kifejezték, hogy ez a közigazgatási tisztviselőkre nézve súlyos helyzetet teremt, mert ők át nem helyezhető önkormányzati tisztviselők voltak, kiket nemcsak rokoni kötelék és vagyoni érdekelttség köt Csikvármegyehez, hanem a vármegyei gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyok alapos ismerete, amely annyira fontos feltétele a jó közigazgatásnak. Kérték a prefektet, miszerint hasson oda, hogy a csiki közigazgatási tisztviselők Csikmegyében helyeztessenek el. Sajnos, ehhez a lefolytatott beszélgetésből ítélve, ezidő szerint nincs remény.

Dr. Élthes Gyula előadta, hogy értesülése szerint a vármegyei arvaszék-nél a kormány által be nem töltött állásokra a kinevezések a prefekt előterjesztése alapján folyamatban vannak, holott Mihályi Tivadar, a felszámoló bizottság elnöke és Bucsan belügyi államtitkár kijelentették, hogy a még be nem töltött állásokra a régi tisztviselőket a jelentkezés alapján akadálytalanul visszahelyezik.

Vasu prefekt közölte, hogy az arvaszék nem rég történt átvétele politikai okokból történt és ugyanezen okból, bár a régi tisztviselők jelentkezése megtörtént, az állások betöltése iránt a jelentkezések mellőzésével előterjesztést tett, sőt a kinevezések a napokban már megtörténnek. A prefekt közlése szerint elnöknek Császár Imre esküt tett eddigi elnökhelyettes neveztetik ki. Az összes új arvaszéki kinevezések a napokban nyilvánosságra jutnak.

Dr. Élthes Gyula arvaszéki elnök abbéli kérése, hogy az arvaszéki állások betöltése a jelentkezések elbírálásáig tartassék függőben, figyelemre nem méltatott.

Rendkívül fontosnak tartjuk Vasu prefekt határozott nyilatkozatait, mely a kormány jövő terveire némi világosságot vet. A tisztviselők ugyanis teljesen tájékozatlanok voltak ezideig és sajnos, e legfrissebb tájékozódás igen sötét képet mutat nemcsak az érdekelt tisztviselőknek, hanem a magyarságnak is, mert arról van szó, hogy a magyarság óhajta az autonómiát illetőleg a jelenlegi kormánynak nem programja, sőt elveszítik a vármegyék önkormányzati hatáskörüket is. Tisztviselőket többé nem választhatják, hanem a kormány nevezi ki, ezt különösen súlyosbitva azzal, hogy a nép lelkéhez ferközött, a vármegyei viszonyokkal alaposan ismerős, tehát a jó közigazgatás alapfeltételeivel rendelkező tisztviselőket más vidékre, szerteszét helyezik el. Ezek annyira fontos kérdések, hogy mi e helyen ezuttal csak röviden érintjük a jövő egyáltalában nem tetszetős képét.

Ha nem csalódunk, e tervek a magyarok és szászok egy táborba való tömörülését és szervezkedését hamarosan aktuálissá teszik.

## Hibák Besszarábiában.

(Bukarest, szept. 9.) Az „Indreptarea” írja: Az orosz nyelven megjelenő „Besarabie” című lap hosszabb cikket közöl, ilyen címmel: „Hogyan kell Besszarábiát megmenteni? Conditio sine qua non.”

Azzal a kijelentéssel kezdi, hogy először és mindenekelőtt el kell távolítani a Pruton tülről való elemeket, mert ezek idegenek a tartomány érdekeitől, a néptől és a nép szükségleteitől; nem értik a nép kulturáját sem. „Különben is — írja a lap — ezek az elemek a Pruton tuli területek társadalmának legrosszabb elemei, akiket a parlamentben minősítettek így. Ezek a népet nem szeretik, Besszarábiát fejőstehének tekintik. Szegényekül kerültek Besszarábiába s most már meggazdagodtak és szórják jobbra-balra a pénzt.

A nép ezekben a maga szerencsétlenségének jelképét látja, amely ellenséges érzelmekre hangolja.

Ezért Besszarábia egész söpredékét el kell távolítani. Ez csak üzérkedik, pénzért mindenre kapható és eladó. Ilyen feltétellel szolgálatára állanak bárkinek. Képzettségük sincs állásaik betöltésére: holott tudvalevő, hogy a csizmadia nem készíthet süteményeket és a cukrász nem tud csizmát szabni.

Ezeknek az analfabétáknak át kell adni helyeiket a besszarábiai intelligenciának, az igazi képzett erőknél. Igazgatók, prefektusok, alprefektusok, orvosok, bírák, ügyvédek, tanárok, mérnökök, stb. mind kitelnek a helyi intelligenciából.

Az érdeklődők felváltásának a közigazgatás alsóbb fokán is s a csendőrségnél is meg kell történnie.

Vissza kell hozni azokat, akiket erőssakkal távolítottak el, mert azok a néppel együtt érzettek s most szabotáni kénytelenek.

El kell távolítani a szabotálás okát s nem kell esküt követelni, mert ez politikából történt. A helyi intelligencia a népjogok tiszteletben tartásában növekedett s nem tehetett eleget a politikai kihívásnak.

Különösen fontos ez azért, mert Take Jonecsunak a parlament színe előtt tett nyilatkozata szerint is Bessarabia nemzetközi helyzetét csak Országrszággal egyetértve lehet végleg eldönteni.

S mindez — teszi hozzá az „Indretdarea” — mi egyéb más, mint Bessarabia elválasztása és a forradalom?

## Véres harc a detektivek és a csendőrjárat között.

Csikszereda, szeptember 18.

Folyó hó 14-én este Biró Dénes vendéglőjében a helybeli Siguranta detektívjei egy külön szobában mulattak, miközben a szobába lépett szuronyos fegyverrel Secu Stefan csendőrszakaszvezető, ki azelőtt a külső szobában mulatott.

A csendőrszakaszvezető összeszólalkozott a záróra felett a detektivekkel, kik közül Carmanciuc Petrea detektiv revolverével fejbe vágta a szakaszvezetőt, e közben a revolver elcsúszott s a csendőr fejét keresztül furta a golyó. A csendőr halálos sérülésével önkivületi állapotban a helybeli közkórházba szállították, hol dr. Hirsch Hugó sebészfőorvos vette kezelés alá.

A Siguranta detektiveinek nem ez az első nőstette, mert igen sok a panasz brutális bánásmódjuk miatt. Számtalan potyakocsikázás után megverték Demes Antal bérkocsitulajdonost, Mózes Manó és Mózes Lajos helyi lakókat, Fefinger Máriát az ipartestületi vendéglő pincérlányát s legutóbb Dóczy József cipészt két ízben.

Ezekről a testisértésekről dr. Elthes Béla városi tisztiorvos látteleket adott s nevezetesen panasszal éltek a Siguranta ellen, de ezek a panaszok pihennék a brassói kerületi rendőrprefekturánál, állítólag Spiridon Bojta kerületi rendőrszubprefekt elnökénél, holott régen az ügyességnek kellene lenniök.

Sok a panasz általában s ezek között is különösen Carmanciuc Petrea Siguranta detektiv ellen, ki Ligeti Samu vendéglőt is revolverrel fenyegette meg, mert záróra után nem skarta kiszolgálni. A jól elvert Mózes Lajos a verés után nyolc hetig volt internálva, Dóczy pedig három napig elzárva. Feleségét, ki párna és takarót vitt, elutasították.

Ezek a tények röviden, szárazon és színezés nélkül. Ezekről Nemes Jánosnak, a Siguranta főnökenek tudnia kell, mert hiszen legnagyobb részben a hivatal helyiségekben történtek.

Ezek a középkori brutalitások végtelen sokat ártnak Romániának, a gyulafehérvári határozatoknak, a kisebbségek védelmének, a románok és magyarok közötti megértésnek és a lakosság nyugalmának.

Ajánljuk ezeket az eseteket a most Erdélyben közigazgatási tanulmányuton levő belügyminiszternek és a megtorlást kilátásba helyező Avarescu miniszterelnöknek, valamint helyi exponensének, A. Vasu prefekt urnak szíves figyelmébe, mert adatokat kértek és nem hiteljük, hogy a lakosság nyugalma érdekében annyira kivanatos gyors és gyökerees orvoslás késlekedjék.

## K Ö Z G A Z D A S Á G.

### Hirdetmény.

A Csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság 1920. évi szeptember hó 2-án tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta az alaptőkének 500.000 leiről 1.500.000 leire való felemelését.

#### Feltételek:

1. A részvénytársaság alaptőkéje 10.000 darab névre szóló, egyenkint 100 lei n. é. teljesen befizetendő új részvény kibocsátása által emeltetik.

2. Minden egy darab régi részvény alapján egy új részvény jegyezhető. A régi részvények tehát 1:1 arányban 155 lei árfolyamon jegyezhetők új részvényeket, melyből részve-

nyenkint 100 lei a részvénytőkét, míg az előállítási költségek levonása után fennmaradó összeg a tartalékalapot illeti.

3. Régi részvényesek által az elővételi jog 1920. év szeptember hó 3-tól szeptember hó 30-ig bezárólag, hivatalos órák alatt, az intézet pénztáránál gyakorolható. Ezen határidő lejártával a régi részvényesek elővételi joga megszűnik s az általuk át nem vett részvény mennyiség az újonnan jelentkezők között 185 lei árfolyamon értékesítetik.

4. Az elővételi jog gyakorolásával egyidejűleg részvényenkint 50 lei fizetendő, további 50 lei folyó év november hó 1-én, végül a fennmaradó 55 lei folyó év december hó 15-én. Jegyzés alkalmával az egész összeg egyszerre is befizethető. A befizetésre megszabott határidőnapoktól számítandólag folyó év végéig 5% os kamatot fizetünk 1920. üzleti évi rendes közgyűlésünk után.

5. A kibocsátandó új részvények 1921. év január hó 1-től részesülnek az üzleti év eredményében.

6. További 5000 db új részvény, valamint az elővételi jog nem gyakorlása folytán fennmaradó részvény mennyiség értékesítése az igazgatóságra bízott azon korlátozással, hogy darabonként 185 leiu értékű értékesíthetők. Befizetési módokat az elnökök a 4. pont alattival azon eltéréssel, hogy harmadik részlet címén 85 lei fizetendő.

7. A részletek késedelmes befizetése, vagy a befizetés elmulasztása a jegyzés törleszt vonja maga után és a már befizetett összeg a tartalékalap javára fordítottatik s a törölt részvények helyett az igazgatóság új részvényeket bocsáthat ki.

8. Vidéki részvényeseknek levélbeli megkeresésére érdemi választ adunk.

9. Az új részvények elkészítés után adunk ki.

Csikszereda, 1920. évi szeptember hó 2.

Az igazgatóság.

## KÜLÖNFÉLÉK.

— **Sorozás.** Az 1880—1896 években születettek bemutató szemléje Csikszeredában szeptember 19-én, vasárnap délelőtt tartatik meg a városbázánál. Azok a hírek tehát, melyek a szemlék elmaradásáról szóltak, nem felelnek meg a valóságnak. Ez a nagyáru bemutató szemle feltűnő, de remélhető, hogy Románia nem megy ennél tovább s komoly katonasdi nem lesz belőle.

— **Hangverseny.** Mint Marosvásárhelyről írják, Haják Károly és Szizsmann Rezsó otráni zenekonzeratoriumi tanárok a jövő hó elején Csikszeredában újból egy hangversenyt ohajtanak rendezni, melyre már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Kádár Ferenc távozása.** A marosvásárhelyi városi tanács, dr. Kádár Ferenc csikszeredai r. k. főgimnáziumi tanárt a marosvásárhelyi felsőkereskedelmi iskola tanárává választotta meg. Dr. Kádár Ferenc kiválóan képzett tagja volt főgimnáziumunk tanári karának, kinek távozása nagy vesztesége a gimnáziumnak és társadalomnak egyaránt.

— **Maximálták a fa árát.** Amint már többször megírtuk, a tél küszöbén városunk egyik legnehezebb problémája a tüzfakérdés megoldása. Itt a tél, fa azonban nincs s ha mégis itt-ott egy-két ölet sikerül szerezni, kis ölenként 400—500 Leit, sőt többet is kérnek. A termelők úgy okoskodnak ugyanis, hogy eddig egy kis öl bükküzifa volt 800—1000 korona, tehát az 1:2 arányt véve alapul, most 400—500 Lei illeti őket, kubikölert kétszer annyi. A városi tanács most tette közzé a fa megállapított maximális árát, mely szerint egy kis öl bükküzifa 120 Lei. Most már csak az a kérdés, hogy tudunk-e szerezni fát ilyen árt. A fakereskedők egy vagon fáért 2400 Leit kérnek, melyben csak öt és fél öl van. Ezenkívül a vevő köteles fizetni a vasuti szállítási díját és a befuvarozás tekintélyes költségét. Ha betartja a maximális árát, mindössze 5—600 Leit kérhet. Baj az is, hogy a város szekerenként 6 Lei vámot szed a fáért, ami hallatlanul magas és feltétlenül leszállítandó. Kiváncsiak vagyunk arra, hogy miképpen fogunk a télen fához jutni. Az idő előhaladt s ha a város sürgősen nem gondoskodik nagyobb

mennyiségű fáról, a kis termelők nem fogják kielégíteni a szükségletet, mert Csikmenaszról nem jön be egy szekér fával 24 Leiert, melylyel a fuvar is alig van megfizetve.

— **Megnyilt a gabonaforgalom.** A minisztertanács megszüntette a gabonaforgalmat gátló korlátozásokat, amelynek már mutatkozik jótékony hatása a közélmezés terén. A Csikszeredai Takarékpénztár áruosztálya több vagon mult évi egészséges tengerit szállított, melynek kiárusítása a Keresztes Antal házában berendezett állandó raktárhelyiségében, mátermásánként 160 leues árban, folyamatban van. Az áruosztálynak nagyobb szállítási vannak folyamatosan tengeriben, lisztben, cukorban és más gabonában. A főzölszót megközelítő kenyérliszt kilója 2 leu 40 bani, a cukor kilója 31 leu lesz. A Csikszeredai Takarékpénztár közélmezési akciójáról szívesen adunk hírt, mert benne a megbízhatóság és a tőke szolidaritásának biztositókat látjuk. Akciójának rövid pár hét alatt előreláthatólag meg lesz az eredménye, hogy a vármegye lakossága nem fogja továbbra is nélkülözni az elsőrendű élelciszüségleti cikkeit, a kenyeret és más fontos élelmiszereket. Az árakban nagy úresés tapasztalható, bár a pénzhiány a nagy bőség után nyomasztóan hat a gazdasági forgalomra. Az utóbbi két hét alatt kereskedőink is nagyobb mennyiségű gabonát szállítottak vármegyénkbe Ó-Romániából. Tengeriből jelentékeny lerakatok vannak különösen Gyimesen. A tengeriben áremelkedés tapasztalható, mivel az új termes még nem jött forgalomba. A Csikszereda város által szállítandó liszt, cukor és rizs úgy látszik elmarad, mert a szállítmányok már régen itt kellett volna lennie.

— **Értesítés.** (Lapunk mult számából helyszük miatt kimaradt). Csikszeredában tisztán magyar tanuló állami elemi iskola lesz a régi helyén öt tanulóval, kik közül kettő a régiek közül és három más a legjobbakból fog kikerülni. A tanítás teljesen ingyenes. Anyaga, szelleme pedig minden más hasonló iskolaéval egyező, az egységes székelyföldi iskolák tanterve szerint igazodik. A beiratás és a tanítás megkezdésének időpontja még e hó folyamán közzhírré tétetik. Kajtsa József

— **Meghívó.** A Csikszeredai Vadásztársaság folyó évi szeptember hó 22-én délután 4 órakor a Kereskedői Kör helyiségében (Otthon-vendéglő) közgyűlést tart, melyre a tagok meghívottak. Tárgysorozat: Titkári jelentés, teljes tisztújítás, számadások megvizsgálása, tagsági díjak megállapítása, indítványok. Tisztelettel Bartha János vadásztársulati titkár

— **Betörés.** A tegnap éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték Szász Gyula cipészműhelyébe és onnan elloptak mintegy tizenöt pár új cipőt, nagyobb mennyiségű bőrt és talpat. A rendőrség nyomoz. de eddig eredménytelenül.

— **A Cs. A. K. kabaré estélye.** A Csikszeredai Atlotikai Klub, amely nem régen alakult meg és a sportnak erkölcsnemésítő és testnevelő fontosságát akarja a mi kis székely városunkban megszerettetni és meghonosítani, október hó folyamán sportcikkkel beszerzése céljából, eddig még városunkban nem tartott nagy műsoros estélyt rendez. Az estélyen a legnagyobb színpadokon nagy sikert aratott egy felvonásos színdarabok, táncos duettek, soló szívszóróknéplé számok, conterans stb. tarkítják a műsort. Az est sikere érdekében széles körben, a társadalom minden tényezőjének bevonásával, folynak az előkészületek.

— **Méhészgazdanap Székelyudvarhelyen.** Az udvarhelyvármegyei méhészegyesület azon alkalomból, hogy folyó hó 28-án lesz alakulásának 10 éves évfordulója, e napon Székelyudvarhelyen méz- és gyümölcskiállításal kapcsolatosan méhészgazda napot rendez. E napra van kitűzve a székelyföldi méhészek gazdasági, ipari és kereskedelmi szövetségének alakuló gyűlése is, melynek kapcsán a székelyföldi méhészetnek életbevágó kérdéseit tárgyalják. A méhésznapra az egylet elnöksége a Székelyföld összes méhészgazdait meghívja. Résztvenni szándékozók elszállásolásukról való gondoskodás végett az elnökséget értesítsék.

— **A briliáns gyűrű tolvaja.** Lupu Moise Kohn bakaumgyei illetőségű nemzetközi zsebtolvaj, a Hutter-szálloda egyik szobájából Wender Dávidtól, a tuznádi főizem vezetőjétől elloptott egy briliáns gyűrűt. A rendőrség a bevezetett nyomozás után a tettest elfogta és átadta a brassói ügyésznek.

— **A székelykereseturi tanítóképző.** A közoktatásiügyi kormány az 1920—21. évben Székelykeresetúron 6 évfolyamu magyar tanuló tanítóképzőintézetet szervez. Felvehető az első osztályba oly értestű és épszallamu, jó hallásu 12—15 éves tanulók, akik a középiskola negyedik osztályát végezték. Magasabb képzettségűek felsőbb osztályba lépnek tőlét után, ha a különbözeti vizsgálatot sikeresen állják ki. Lez 15 teljes ingyenes, 15 féltingyenes hely s a többi 3000 korona évi díjas. A beiratás jeje később kelto időben közzötetik. A kérés az igazgatósághoz címzendő a székelyudvarhelyi tanfelügyelőség után adandó be a következő mellékletekkel: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Ujraoltási bizonyítvány. 3. Utolsó évi iskolai bizonyítvány. 8 ha az 1919—20. évben iskolában nem járt erkölcsi bizonyítvány is. 4. Közégsi bizonyítvány a tanuló szüleinek (gyámjának) áltiasáról, évi jövedelméről (koronákban), ingó és ingatlan vagyonáról, családtagjai számáról, láttamosva az adószedő tisztviselő által.

**— Az iparosok szervezkedése.** A Csik-szeredai Ipartestület szeptember 12-én Biró József ipartestületi elnök vezetésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen részvénytársasági alapon egy beszerzési csoport alakítását határozták el, abból a célból, hogy tagjai részére a tél folyamán szükséges elsőrendű tömegszükségleti cikkeket beszeresse. A terv annyira életrevaló, hogy megvalósítása az iparosok általános helyeslésével találkozott. Ismerve Biró József elnök agilitását, nem kételkedünk, hogy az eszme amily életképes, éppoly üdvös is lesz az ipartestület tagjaira nézve. Ugyanezen a közgyűlésen Szabó Ferencné iparos nőgyeleti elnök és Kövér Sándorné nőgyeleti jegyző régi tervét is megvalósították, minnyiben elhatározták, hogy egy iparos menház felállítására megteszik a kezdeményező lépéseket. A menház tervét részletesen Szabó Ferencné ismertette s javaslatára elhatározták, hogy a menház létesítéséhez való közreműködésre felkérjük a nőgyelet tagjait, az iparosokat, a kereskedőket és a társadalom minden rétegét. Örvendünk, hogy az iparosok is a szervezkedéshez láttak és sietnek támogatni agilis és nemes gondolkodású vezetőik eszméit.

**Méz- és gyümölcskiállítás.** Az udvarhelyvármegyei méhészegyesület e hó 28-án Székelyudvarhelyen a róm. kath. fiúnevelőintézet termében Udvarhelyvármegye ez évi gyümölcs és mézterméséből bemutató jellegű kiállítást rendez. A bemutató képviselve lesz a vármegye minden közönségének gyümölcsstermelése, melyből főleg a téli finomabb fajokra a gazdák s a vásárló közönség között a vásárt a bemutató által közvetíti. A nagyszabású bemutatóra az egyet elnöksége ezúton hívja meg a gyümölcskereskedőket és gyümölcskonzervgyárosokat, biztosítván őket arról, hogy bármily méretű szükségletüket a téli alma és körtenekből a vármegye gazdáinál a bemutató kapcsán beszerezhetik.

**— Pollák Marcell ditrói lakos jelentkezik.** A Marosvásárhelyen megjelenő Székelyföld írja, hogy siadóhivatalába egy becsülettel megalálható beadott egy nagy összegű pénz tartalmazó pénztárcát, melyben Pollák Marcell ditrói lakos nevére szóló okiratok, névjegy és levelezőlapok is vannak. A lap most közli Pollák Marcell ditrói lakost, hogy az értesek átvételre végett jelentkezék. Boldog károsult!

**— Nagy magyar mesterek classikus műsajait hozza hérei-hetre az Erdélyi Szemle magyar mestereket, akik a páratlan szépségű prófétikus magyar nyelv hivatott kezdői, kultúránk tovább fejlesztői. De nemcsak ezek a classikus magyar cikkek gyönyörködtetik a szemle olvasó közönségét, hanem hasábjukon a világirodalom jelesinek alkotásai is hozzáférhetők a magyar közönség számára avatott fordítók tollából; ezenkívül az új magyar és külföldi lapra legszebb gyöngyei szórakoztatnak az olvasót. A szemle figyelemmel kíséri a művészet és képzőművészet minden fontosabb mozgásait, kritikái tanulmányai a gazdasági és társadalmi aktuális kérdésekről a legjelesebb szakértők tollából, ismeretterjesztő cikkei dus anyagot nyújtanak azoknak a kinnél az önévelés, a haladás, a mindeniránt érdeklődés, tájékozódás valódi szellemi szükséglet. Az Erdélyi Szemle legújabb száma a következő gazdag tartalommal jelent meg: 1820. A romantizmus évfordulója (Biró.) Baki Están bá emlékiratai: Seprődy: Farkas Ö. zeneelmélete. Kristóf: A magyar tudomány jövője Erdélyben. Reményik: Regényfordítás. Berde Olosz, Aprily: Versek, végül változatos rovatok. Szerkesztőség: Kolozsvár Status palota.**

**Kulturbotrány.** E címen a következő sorral vettük: Szekeres József dr. lelkész, mint iskolai elnök Kajtsa Józsefet és Lucz Sándornét róm. kath. tanítói állásuktól minden előzetes eljárás mellőzésével felmentette s helyükbe rövidszoknyás leányokat neveztetett ki. Szép kis eset! Hol is vagyunk mi Ázsiában-e, vagy a sötét Afrika belsejében? — Mert jogállásban ilyesmi nem történhetik s ha igen, akkor botrány s mint ilyen megtörtélatlanul nem maradhat. Eppen ezért részletes folytatása lesz az ügynek a nagy nyilvánosság előtt. Hadd lássa ki-ki, mire képes a hatalmi tebelty az erkölcsösség köntösjében. **Többen.**

**— Elszámolás.** Folyó év augusztus hó 28-án elhalt Barabás Béla tanulóársai és barátai megbízásából a temetkezési költségek részbeni fedezésére gyűjtöttem 2326 koronát. Az elhunyt édes anyjának átadtam. Őt nap mulva visszaadta azzal, hogy nem fogadja el s az adakozóknak szolgálatom vissza. Visszaszolgáltattam 770 koronát. A megmaradt s az

adakozók által vissza nem vett 1556 koronából Rómer Ferenc elhagyott munkaképtelen építő mesternek átadtam 1256 koronát, a csikmegyei árvaháznak (Somlyó) 300 koronát.

KOVÁCS ÁRPÁD.

— Dr. Negrea János ügyvéd irodáját Csikszerezében, Gimnázium-utca 18. sz. alatt, dr. Csedő-féle házban megnyitotta. 10—

## NYILTTÉR.\*)

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó uram halála alkalmával részvétükkel fájdalommat enyhítették, — különösen az ipartestület elnökségének, valamint az Iparos Nőgyelet-nek fáradságtalan, jóindulatu tevékenységéért, — ezúton mondok hálás köszönetet.

Csikszereida, 1920. évi szeptember hó 16-án.  
Ösv. Darvas Béláné.

## Bucsuzás.

Mindazoknak a jó barátainak, ismerősöknek és jóakaróimnak, kitől személyesen elbucsuzni nem tudtam, ezúton mondok „Isten hozza!”

Csikszereida, 1920. szeptember hó 13-án.

Sprencz Rezső.

## Modern fényképezési műterem!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Csikszerezében, Var-utca 10. szám alatt egy fiók műtermet nyitottam. Készítek utazási igazolvány, egyes, valamint családi és társaskepeket, ugyszintén életnagyságu fényképgyűjtásokat, a legszebb kivitelben és a legutányosabb áron. Tisztelettel Janossy János fényképez.

1—2

## Értesítés.

Szül. Kalamár Julianna volt nőmért, ki tölem távol él, ő általa történt eladás, vagy kölcsönzésért szavatosságot nem vállalok.

Máthé István, Csikszereida.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy Csikszerezében

## női-kalapkészítő tanfolyamot nyitok,

hol bársony-, selyem- és gyászkalapok készítését a legizlésebb és legdivatosabb kivitelben tanítom. A tanfolyam folyó hó 23-án kezdődik. Tandíj 150 Lei.

Elvállalok mindennemű átalakítást, díszítést és gyaasmunkát, gyorsan készítve a legújabb divat szerint, a legolcsóbb áron.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kéri  
L. Pallos Anna.

\*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk. és Kiadó.

No. 26736. 1920. August 24.

COMANDAMENTUL CORPULUI VIARN.

Birout II. Iformatii.

## Informatiuni.

Curtile Martiale si Pretoratele Diviziilor din Comandamentul peluna Iulie 1920. au pronuntat sentintele condamnand pe mai multi indivizi pentru diferite fapte dupa cum urmeaza: Curtea martiala a Diviziei 1 Vanatori a condamnat pe urmatorii indiv.

Pretoratul Corpului 7 armata a condamnat pe urmatorii indivizii:

1. Individul Tuchelmandel Samuel din Hateg Jud. Hunedoara condamnat la 1000 lei amenda contravenient 1. ordonanta No. 21. si 25. a C. Tr. Tr.

2. Individul Bang Ianosne din Arenis Jud. Trei Scaune Condamnat 1000 lei amenda contrv. la ordonanta 21. si 25. a C Tr. Tr.

3. Indiv Cornea Dragomir din Lupeni Hunedoara condamnat la 6 luni inchisoare pentru contrapentie la ordonanta 21. si 25. a C. Tr. Tr.

4. Individul Nicolae Solomic idem 3 luni idem, idem.

5. Individul Ion Bolgradeanu idem, 6 luni idem, idem.

6. Pataki Ianos idem, 1 an idem, idem.

7. Individul Grigore Olteanu idem, 1 an idem, idem.

8. Individul Petru Boiu idem, 3 luni, idem, idem.

**A Várdotfalvi Fogyasztási Szövetkezet egy kaucióképes boltkezelőt keres.** Pályázhatnak kisebb családú ahhoz értő egyének. Az állás október 1-ig elfoglalható. Fizetés megállapodás szerint. Értekezni lehet Fosztó Géza ügyvezető-igazgatóval, Várdotfalván. 1—2

**Egy alig használt valódi Singer-féle varrógép eladó.** Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 1—2

**Egy darab 1 éves tiszta mangalica fajkan sertés és 7 drb 3 hónapos mangalica malacok eladók.** Cím a kiadóhivatalban.

## REGATUL ROMANIA.

Pretura plasei Mercurea-Ciuc.

Nr. 2753—1920.

## Versenytergályási hirdetemény.

A csikszerezai járás ellátatlan lakosságának ellátása céljából élelmi és más szükséges alábbi cikkek szállítására zárt írásbeli versenytárgyalást hirdetek:

100.000 kigr. (10 vagon) fehérliszt,  
150.000 kigr. (15 vagon) főzölliszt,  
250.000 kigr. (25 vagon) kenyérliszt,  
500.000 kigr. (50 vagon) teugeri,  
20.000 kigr. szalonna,  
10.000 kigr. zsir,  
10.000 kigr. juhturó,  
20.000 kigr. zeirosbőr,  
20.000 kigr. talp,  
10.000 kigr. bocskor,  
10.000 kigr. csomag gyapottfonal.

Versenyezni óhajtokat felhivom, hogy zárt ajánlataikat, egy a vagyoni helyzetüket és megbízhatóságukat feltüntető városi vagy községi, a főszolgabíró által láttaozott bizonyítványal felszerelten folyó évi október hó 10-ig hozzám nyujtsák be.

A zárt ajánlatok folyó évi október hó 12-én délelőtt 10 órakor lesznek hivatalomban felbontva.

A feltételek a hivatalos órák alatt hivatalomban megtekinthetők.

Mercurea-Ciuc, la 8 Septemvrie 1920.

Stefan Sorban s. k.,  
primpretor.

Szám 2338—1920. vt.

**Áramdíjak szabályozása Csikszereida város köz- és magánfogyasztására.**

A korona beváltásával kapcsolatosan szükségképpen felmerült az áramdíjaknak a Lou és korona pénzgységeinek aránya szerinti redukálása is.

Ennek a reduciónak a valóságban való átvitele céljából a városi tanács az üzemvezetőség jelentései kapcsán megejtett vizsgálat alapján a következő átmeneti intézkedéseket tartja szükségesnek.

1. Mindazon követeléseket, melyek a villanytelep pénztára javára a magánfogyasztó feleknél fennállanak és melyek már 1920. szeptember 1-ig esedékesek voltak, tartoznak a magánfogyasztó felek 1:2 arányban befizetni.

2. A szeptember 1. utáni áramfogyasztás díjai a következők szerint fognak számíttatni.

Mindazon ideig, mig az üzem jelenlegi nyersolaj készlete ki nem fogy, tehát körülbelül 1920. december hó 31-ig egy hektóvattóra áramfogyasztás fejében 40 bani fizetendő. Az átalányárak pedig ugy redukálódnak, hogy egy lakoszóban felszerelt 16 gyertyafényű lámpáért egy havi használat után 480 lei fizetendő. Nagyobb fényerejű lámpák fogyasztása ezen arány szerint számítandó ki.

A 2. alatti áram díjszabás ugy a köz- mint magánfogyasztó közönségre érvényes, egyébként olyan kedvezmények tekintetbe vételével, melyek eddig is fennállottak.

Fentti díjszabás 1920. december hó 31-ig feltétlen érvényben marad; ezen időn túl a városi tanács az időközi árviszonyok mérlegelése után fogja az 1921. évre az áramdíjat megszabni.

Mercurea-Ciuc, la 16 Septemvrie 1920.

Tetiú s. k.,  
primer.

**Keresetük** házfentartásom részére, idősebb főző és mind házvezető nő, csakis rendszeretők ajánlkozzanak. Máthé István Csikszereida, Vár-u. 17.

### Csikszereida Takarékpénztár R. T. áruosztálya.

#### HIRDETMÉNY.

A vármegye közönségének b. tudomására adjuk, hogy **terményosztályt létesítettünk.** Foglalkozunk gabonamenték és hüvelyesveteményeknek nagyban való eladásával. Buza, rozs, arpa, zab, kukorica

#### vagon tétélekben

azonnal való, vagy határidőhöz kötött szállításra előnyös napi piaci áron megrendelhető. Ugy lelyébeli, mint szóbeli megkeresésre készséggel nyújt díjtalan felvilágosítást a

Csikszereida Takarékpénztár R. T. áruosztálya.

3-6

**Hathetes yorkschiere malacok** eladók, Mikó-u. 17. b) sz. alatt.

### Fordítások román és német nyelvre.

Mindenemü ügyiratok (kérelmek, szerződések, üzleti levelek stb. román vagy német nyelvre való fordítását elvállalom. Dél-előtt a gimnáziumban, délután lakásomon vagyok található. —

**Mayer János**, főgimn. tanár, volt törvénytudós román és német bírói tolmács

### VERESS SÁNDOR Dr.

FOGORVOS

Rendel naponta délután 2—6 óraig.

Csikszereida, Mikó-utca 34. szám.

### MEGHÍVÓ

A Csiktusnadi Gyógyfürdő Birtokosai Szövetkezetének Tusnádfürdőn a szövetkezet hivatalos helyiségében 1920. évi szeptember 26-án délután 2 órakor tartandó **rendkívüli közgyűlésére.**

#### TÁRGYSOROZAT

1. Albertini, volt igazgató járandóságának 1918-1920. évi való megállapítása.
2. Ügyész választása.
3. Volt ügyész számadásának előterjesztése.
4. Négy községgeli szerződés meghosszabbításának tárgyalása.
5. Építkezési és javítási ajánlatok, esetleg önkézelésbeni kivétel tárgyalása.
6. Beruházások előterjesztése az 1921. évre és azok fedezéséről való intézkedés.
7. Igazgatói állás betöltése és javadalmazása.
8. Indítványok.

Figyelmeztetés: Amennyiben az 1920. szeptember hó 26-án a gyűlés nem lenne határozatképes a róla következő napon 1920. szeptember 27-én délután 8 órakor lesz megtartva, amelyen a fenti tárgysorozat felett határoz, tekintet nélkül a megjelölt tagok számára és az üzletrészek arányára.

Tusnádfürdő, 1920. évi szeptember hó 10.

Dr. Györgypál Domokos,  
szövetk. elnök.

2 2

Mindenemü ruhákat, fonal, plüs, selyem **festését,**

báli toillet, paplan, függöny és kézimunka **tisztító gyűjtödemet megnyitottam**

**Tarsai Sándor**

divatárú-üzletében Csikszereida, Fötér.

**Gyár és főzlet Brassó**  
**Svaab Andor,**

Csikrák-utca 2. sz. (a volt cukorka-gyárban).  
13-28

### Ujdonság!

Báró Nopcsa Elekné ujaradi uradalmi sörfőzdéjének csikmezei főraktárosa

### SZÁNTÓ ERNŐ,

bor-, sör- és szesz-nagykereskedő

Csikszereida, Városház-utca 4. sz. 3. ajánlja naponta friss töltésű palack és minden nagyságu hordós elismert elsőrendű

**sötét dupla maláta Bika és világos Király Bika sörreit.**

Viszonteladoknak árengedmény! Helyben házhoz szállítva. 8-13

### Ha butort akar vásárolni,

ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

### SZÉKELY és RÉTI

Erdélyrészi Butorgyár R-Társaság hatalmas szepen berendezett

### BUTORTERMEIT

Nagy választék egyszerűbb és egész finom butorokban, jutányos árak, szolid kiszolgálás. 25-

**Értesítés!** Csikszereida és vidéke mélyen tisztelt fogyasztó közönségét értesítem, hogy

**Albert Balás és Fia volt vasüzlet helyiségébe**

### vegyeskereskedést

nyitottam, s azt a mai kor igényeinek megfelelő szakképzettséggel fogom vezetni

### ÁLLANDÓ RAKTÁRON TARTOK

mindenféle fűszer- és gyarmatarukat, festékneműeket u. m

Budai föld	Diofapác	Asztalospáncok minden színben	Vaslakk
Okker	Augyalveres	Tubus olajfesték minden színben	Üvegpapír nagy és kis méretű minden számban
Szatinober	Terasiena természetes és égetett	Kopallakk belső	Schmirglé papír den számban
Ozbarna	Párisi kék	Kopallakk külső	Ruha kékítő
Ultramarin kék I	Kremsi fehér	Köcsi lakk	Parquett viasz
Ultramarin kék II	Ultra fekete	Schleif lakk	Parquett acél forgács
Falzdöl vil. sötét	Zinober	Bronz olaj	Parquett ketők
Benge sárga	Hibor vörös	Email lakk (zomanc) minden színben	Lószőr szoba seprők (gyökér surló ketők
Horgonytélér (Zink weiss)	Kályha ezüst	Szekatív, szárító kence	Lókele
Minium (olajpír)	Arany kartonokban	Padlólakk	Marha kefe
Lombzdöl vil. és sötét	Arany és ezüst porban	Mixtuon kence	Bekenő kefe
Borvörös	Orange Schellakk	Firnisz, terpentiu	Pényesítő kefe
Csont fekete	Szalmakalap lakk minden színben	Spiritus iskola tábla lakk	Ruha kefe
Éjkék	Börlakk		
Krap rozsa	Bőrapretur		
Krom sárga			

RUHA FÉSTER MINDEN SZÍN BEN 2 3

**II. BARCSAY DÉNÉS** vegyeskereskedő, **CSIKSZEREDA.**

### Szesz- és szeszital kimérők figyelmébe!

Van szerencsém a vásárló közönséget tisztelettel értesítenem, hogy Városház utca 4. szám alatt állandóan raktáron tartok

szavatolt 96<sup>o</sup>-os finomított szeszt, az összes rum és legkiválóbb likőrféléket, valamint kisüstön főzött szilvórium-, borseprő-, törköly- és cognacot

**a legfinomabb minőségben hegyaljai borokat.**

Báró Nopcsa Elekné uradalmi sörfőzdéjének Ujarad. Csikmezei főraktára.

Viszonteladoknak a legolcsóbb napi áron számítva árengedménnyel.

Szíves pártfogást kérve, maradok tisztelettel

29-52

**Szántó Ernő,** bor-, sör- és szesz-

Csikszereida r. t. város körüluln italmérésének üzletvezetője

Csikszereida, Városház-utca 4. szám (Régi postaépület).

**ÉRTESÍTÉS.** Csikszereida és vidéke nagyérdemü közönségét tisztelettel értesítjük, miszerint Rákóczy-utca 12 szám alatt egy

### BÁDOGOS ÜZLETET NYITOTTUNK.

Raktáron tartunk: Konyhaedényeket, fürdőkádakat és takaréktűzhelyeket. **Készítünk megrendelésre** épület bádogos munkákat, fürdőberendezéseket, vízvezeték munkákat, szivattyú és kut javításokat, takaréktűzhelyeket a legolcsóbb kivitelől a legmodernebb kivitelig. — Minden a bádogos iparszakhoz tartozó munkákat mérsékelt árak mellett pontosan eszközölünk

Kérve a nagyérdemü közönség szíves pártfogását, teljes tisztelettel

**Berkovics és Kóka** bádogosok, **Csikszereida.**

16-88